

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

YTTRANDE

1 (3)

2016-06-08

420-1925-16

m.registrator@regeringskansliet.se

Kopia:

petter.hojem@regeringskansliet.se

**Yttrande över Miljömålsberedningens delbetänkande:
Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige, SOU 2016:21**

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Miljömålsberedningen har i uppdrag av regeringen att lämna förslag på hur Sverige kan nå miljökvalitetsmålen och generationsmålet. Enligt ett tilläggsdirektiv ska beredningen föreslå ett klimatpolitiskt ramverk som reglerar mål och uppföljning samt utveckla en strategi med styrmedel och åtgärder för en samlad och långsiktig klimatpolitik.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i Miljömålsberedningens delbetänkande.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

4 Ett samlat förslag till klimatpolitiskt ramverk

Länstyrelsernas tvärsektoriella arbetssätt med avvägningar mellan olika politikområden tillämpas redan idag inom energi- och klimatarbetet. Länsstyrelsen har bland annat ansvar för att utarbeta regionala energi- och klimatstrategier och svarar för regional utvärdering inom miljömålssystemet. Länsstyrelsen i Halland anser att den roll som länstyrelserna redan har bör tydliggöras i det klimatpolitiska ramverket och att ett långsiktigt uppdrag med tillhörande resurser bör formuleras och beslutas. Även kommunernas roll behöver belysas tydligare i enlighet med direktivet till beredningen.

För att få genomslag i det praktiska miljöarbetet vill Länsstyrelsen även betona vikten av att skapa ett bredare engagemang för klimatfrågorna lokalt och regionalt, exempelvis med utbildningsinsatser på lokal och regional nivå.

5 Slå fast ett långsiktigt mål till 2045

Länsstyrelsen i Halland ser positivt på den ambitiösa utsläppsminskning som Beredningens förslag till klimatmål innebär och det är glädjande att målen stöds av flera företrädare för näringslivet som dessutom uttrycker att målet kunde varit

ännu högre. Beredningens uppdelning av arbetet med att först formulera mål och därefter i kommande arbete föreslå styrmedel och åtgärder finner Länsstyrelsen vara en logiskt arbetsföljd och vi ser fram emot att få ta del av Beredningens fortsatta arbete.

Liksom det som flera särskilda yttranden har nämnt så anser Länsstyrelsen i Halland att målformuleringen bör kompletteras så att åtgärder i Sverige genomförs på ett sätt som inte medför ökade utsläpp i andra länder. Det behövs ett ökat politiskt ansvarstagande för att minska den svenska konsumtionens globala miljö- och hälsopåverkan och konkreta mål kopplat till utsläpp som härrör från konsumtion är önskvärt.

6 Inrätta ett klimatpolitiskt råd

Länsstyrelsen i Halland anser att det är värdefullt att forskare medverkar i granskningen av klimatpolitiken. Länsstyrelsen anser dock att ansvaret för att utse ett klimatpolitiskt råd bör ligga på riksdag eller regering. Rådet bör inte utse sig självt.

Det är också väsentligt att rådets vetenskapliga bedömningar har fokus på måloppfyllelse. Frågor om vad som i ett bredare politiskt sammanhang ska bedömas som effektivt eller ändamålsenligt rymmer värderingsmässiga avvägningar, som ytterst är ett ansvar för de folkvalda.

7 Utveckla planerings- och uppföljningssystemet

Länsstyrelsen i Halland anser att etappmål som gäller för en specifik sektor eller för att följa upp effekterna av ett styrmedel är intressant. Det kan möjliggöra en tydligare lokal och regional uppföljning än vad som är möjligt med det övergripande mål och etappmål som finns idag.

Länsstyrelsen har svårt att ur remissen utläsa kopplingen till den regionala miljömålsuppföljningen eller hur den regionala nivån beaktas. Det är viktigt att följa upp på regional och lokal nivå för att visa var en kommun, region eller län befinner sig i förhållande till de nationellt uppsatta målen. Ett tydligt uppdrag till Länsstyrelserna att följa upp klimatarbetet i kommuner och regioner kan hjälpa till att driva på arbetet ute i landet.

För att få en effektiv uppföljning anser Länsstyrelsen i Halland att bedömningen och redovisningen bör planeras så att den sker i fas med övrig uppföljning inom dagens miljömålssystem, den regionala såväl som den nationella.

8 Lagreglerade delar av ramverket

Länsstyrelsen i Halland konstaterar att en lagreglering av det klimatpolitiska ramverket kan bidra till ökad långsiktighet, tydlighet, transparens och kontinuitet i det klimatpolitiska arbetet. Samtidigt innebär en lagreglering av klimatpolitiken av det slag som föreslås ett steg bort från svensk konstitutionell praxis.

Så som Patrik Bremdal, Uppsala Universitet, noterar i bilaga 9 till utredningen, brukar riksdagen inte ställa upp regler som kräver en viss politik av regeringen. Även procedurregler för regeringens arbete hör till undantagen. Sådana försvårar för regeringen att anpassa det politiska arbetet efter skilda förutsättningar. Klimatfrågans tyngd kan motivera en reglering av starkare slag än vad som normalt gäller, men det finns skäl att ytterligare överväga i vad mån juridisk reglering av regeringens arbete är det mest effektiva sättet att säkerställa en långsiktigt kraftfull klimatpolitik, och vad förslaget på sikt kan innebära för det svenska statskicketens utveckling.

Länsstyrelsen menar att en kraftfull klimatpolitik ytterst måste bygga på förtroende för de demokratiska institutionerna. För att långsiktigt nå framgång i klimatarbetet krävs en bred demokratisk förankring för de klimatpolitiska målen och en stark politisk vilja att uppnå dem.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lena Sommestad. Miljömålssamordnare Marie-Helene Bergstrand har varit föredragande. I handläggningen av ärendet har även energi- och klimatsamordnare Sofia Frising samt enhetschef för samhällsbyggnadsenheten Cecilia Engström deltagit.

Detta yttrande har signerats digitalt, därför saknas namnunderskrifter.

Lena Sommestad

Marie-Helene Bergstrand